

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre	4 korona
Fél évre	2 korona
Negyed évre	1 korona

Vegyes tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkeresések intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

Királyok élete.

Csak ember élete a király élete is. Mikor jött a rémes lisszaboni királygyilkosság híre, nagyon sok sok ember sóhajtott fel: „Bizony, manapság már az a kivételes, amikor valamelyik uralkodó természetes halállal mulik ki az árnyékvilágból!

Forradalmi hangulatok pusztítanak a tömegek lelkében, különösen ott, ahol a nemzetek szabadságának ellen-sége az uralkodó.

S amikor állandó izgalomban él egy ország népe, nem csoda, ha akad a tömegben exaltált egyén, aki életét eldobja, hogy véres betűkkel írja be nevét az emberiség történetébe. Seuki sem csodálkozott, amikor Portugália királyát meggyilkolták, csak a megdöbbenés s az utálat volt nagy, melyet minden jóérzésű ember lelkéből a gaztett kiváltott.

Nem politikai, hanem emberi szempontok izgatják a szívet és a lelket, amikor a királygyilkosság ténye fölött elmélkedik.

Rettenetes elképzelni is azokat a pillanatokat, amelyeket a kocsiba ülő királyi pár átélt, mialatt jobbról-balról dördültek a gyilkos karabélyok. Rémes eseményből, magasztosan magasztult ki a királyné, az anya, aki golyók zápora között testével fedezte fiát, hogy fiatal életét megmentse a maga élete árán. Az anyai érzés az ember e leg-

nagyszerűbb érzése egyformán nyilatkozik meg a viskók árnyékában és a királyi paloták márványos csarnokai-ban, az anyai érzés varázsolta hőssé a Portugál királynét, aki a legretentőbb veszély pilanataiban csak annak a tudatában volt, hogy a fiát megvédelmezze.

Hiába volt az anyai szeretetnek ez a hősie megnyilatkozása, a golyók megölték a daliás trónörökösöt is, aki pedig ártatlan volt mind abban, amit az apja a nép ellen cselekedett.

Az emberiség csodálattal és mély-séges részvétellel fordul a hős lelkű királyi anya felé, akinek esete mindenkor gyönyörű példája marad az anyai szeretetnek.

Elgondolkozván a rémes esemény fölött, érezzük, hogy gyarló az ember, ha korona is van a fején. Dölyf és hatalmi vágy, a mások jogainak elkob-zása: ezekben a hibákban leledzik minden ember, bármilyen kicsiny állásba juttatta is a sorsot. A maga sorsával senki sincsen megelégedve és ha elérte a célt, amely után esztendőkön keresztül vágyott, amelyért harcot folytatott embertársai ellen, akkor is még más célt, üz eléje az emberi önzés és kezdődik a harc elülről.

Igen, harcolunk önmagunkkal és embertársainkkal az egész életen keresztül. Soha nem vagyunk megelégedve azzal, amit nekünk a sors juttatott, mindig többre és többre vágyunk,

ahelyett, hogy magunkba szállva és véges, gyarló erőnk öntudatára ébredve, megelégednénk azzal, amink van.

Ahány egzisztencia tönkre ment, ahány öngyilkosság történt, csekély kivétellel csaknem minden ilyen tragédiának az volt az oka, hogy az ember többre vágyott, mint amit elérni tudott.

Ember volt a portugál király is, véges és gyarló volt az ő ereje, bármennyi szuronnyal rendelkezett is. De önzésével milliók érdekeiben gázolt és a tömeg szenvedelmét irányította maga ellen. S ezek pusztították el őt.

Lám, milyen jól meglehetett volna a portugálok királya, ha el nem kaptja magát és él nyugodtan, boldogan, népének szeretetétől környezve. De ő inkább vágyott a pénzre, a hatalomra, mint népének szeretetére, urrá lettek lelkében az önző vágyak és ő ezek szerint cselekedett. S jött egy rettenetes nap s lecsapott rá a végzet, melyet kihivott önmaga ellen.

Piéta-szobor.

Ősidők óta hagyományos szokásuk már a keresztény katolikus hiveknek, hogy díszíteni iparkodnak a maguk templomát. Ahol igazán vallásos a nép, ott sohasem elég szép neki a templom, hanem áldozatos szível folyton díszíti és ékességekkel ruházza föl. Nem fölösleges cifrázkodás ez a vallási téren, hanem életszükséglet, kegyes áldozat a hit

TÁRCA.

JULCSA.

1.

Az anyja már másodszor szólta ki a lányára:

— Julcsa, gyere be!

Igazán volt Szücsnének, mert az idő már nagyon kései.

Az egész falu alszik. Még csak egy csaholás se zavarja a szent csendet.

De kell is, hogy aludjék, mert most csinálják naphosszat a kenyert. Veritékes, fárasztó munkával hordják asztagokba az egész falu élélmét és most éjszakánként bizony nagyon kell a pihenő a tizenhét órai emberfeletti munka után.

Az alvóhangzik a bakter sipszava.

— Szent Isten! . . . már tizenegy . . . —

ijed meg Julcsa és már tépné is magát a segédjegyző ölelő karjaiból, amikor szemben áll vele az apja.

Ráförmed a rémült fiatalemberre:

Hordja el magát az ifiur! . . .

Azután a lányához fordult:

— Hát neked nem ér a szó, te céda! . . .

te semmi . . . te rongy! . . .

És lökte, taszította a leányt maga előtt befelé a házba, ahol az anyja fogadta éktelelen pörrel:

— Hát való az rendes leányhoz, hogy még ilyenkor is legényekkel hancurozzék! . . .

és még a segédjegyző! . . . az a pipaszárlábu! . . . ha szégyent hozol ránk, evvel a két kezemmel fojtom beléd a lelket! . . .

Késő volt. A vihar elült, elpihent zaklatott feje felett és égő szemmel, hangtalan sirással kuporgott a fekvőhelyén.

Igy Magában gondolkozott egyről és gondolkozott másról.

— Nem jó ez így sehogy . . . Naphosszat a sok dolog és este még azt sem tehet, az ember amit akar . . . Bolondság! . . . Nem köll neki a jegyző-segéd, de ha más nincs a faluban! . . . hát mit csináljon? . . .

Gyönyörű éjszaka volt. Nyár, vértüzelő, vágykeltő nyár és Szücs Julcsa úgy érezte, hogy szétpattan a melle valamitől, aminek nevet se tudott volna adni, de olyan jól esett neki ez, amint elnyújtózott puha fekvőhelyén.

A nyitott ablakon benézett a barna éjjel és ezer virág csábitó illatával üzent be neki, hogy mit csináljon? . . .

Megértette.

És Szücs Julcsa összekapta mindazt, ami a ruhájából hamarjában a kezéigébe esett, hogy mire a hajnal munkában találta a falut, ő már nem volt sehol.

2.

A város örömmel fogadta Szücs Julcsát. Az ilyen életerős, fiatal leánynak akad itt foglalkozás hamar.

És megtalálta azt is, ami után odahaza sejtelmesen vágyakozott.

Szép szavu, finom fiatal urakat, akik

lassan-lassan levezették Szücs Julcsát a tisztesség útjáról, de fiatal és forró vére szívesen követte őket és tulipános ládája csakhamar megtelt szebbnél-szebb rokokókkal, pruszlikokkal, gyűrűje is került, de igazi arany ám, a fülében is ragyogó függők vétekedtek a mosolyával.

Okos lány volt Szücs Julcsa, így az esetéből nem lett szomorú történet, méreggel, vagy vízbeugrással, hanem ügyes beosztással nőtt a pénzecskéje és amikor haza eresztette mutatónak az első bankót, az édes apja ráncos homloka egészen kisimult, de az anyját is megbékítette az ajándékba küldött nagy átkötős selyemkendő.

Levelet is irt haza:

— Viselje édes szülém, egészséggel. Kivánom, hogy olyan jó dolguk legyen, mint nekem, mert itt nagyon, de nagyon jók hozzám . . . Az ur is, az asszony is, a fiatal ur is . . . Itt lehetnék akár örökké . . . ha nem huzna haza a szívem . . .

Odahaza — bizonyára a pénz és az ajándék hatása alatt el-elmondták:

— Hiába . . . a vér nem válik vízzé! . . .

És egyéb dicséretet is mondták a jó leányra, de a ravasz fehérszemély ezzel csak az utját készítette elő.

És amint elment, úgy haza is jött egy szép napon, azzal a különbséggel hogy annak idején egy kis motyóban vitte el magával mindenét, míg most két nagy ládát hozott vele a kocsin.

Hogy otthagytott valamit érte? . . .

oltárán. Minden ember érzi szükségét annak, hogy a templom a maga egészében, úgy a mint van, hatalmas, égbe nyúló alakjával, benső ornamentikájával, ékes oltáraival, orgonájának bugásával, zengő harangjaival már eleve vallásos megindulást keltsen a szivekben. Az ember lelke gondnak törpe rabja. Az élet forgatagában küzdő emberi szív sokat veszít hamvának üdeségéből, emelkedettségéből. Letörli azt a mindennapi élet gondja, küzdelme. Életszükséglet tehát az emberi léleknek, hogy e lázas munkájában legyen figyelmeztető jele, mementója; legyen, mint a pusztá tikkadt vándorának egy olyan oázisa, a melyen fáradt szeméi megpihennek s amely már az első pillanatban képes kiragadni a hívőt a hétköznapi gondolatvilágból, megihletni s fölkelteni bensőjében az áhitatot. E tárgy lehet festmény vagy szobor, amelyeknek alapeszméjét vallásunk főnséges titkai sugalmazzák. S amennyivel magasabban áll a szobrászat a festészetnél, annyival hivatottabb is, hogy az embert vallási emelkedettségre vezesse. Ezen eszmék hordozója lehet kiváltképpen egy szobor. Ilyen szobor fölállításáról értesülünk, amelynek létesítését Kádár Szilveszter kamarás-plébánosunk vette tervbe. Maga a szobor élő mása Michel-Angeló megindító „Piétá“-jának, amelynél szebbet még művész vésője nem alkotott.

Mi az a Piéta szobor?

Ha Rómában a Piéta szobron kívül más nevezetesség nem volna, már maga e szobor is megérdemelné a fáradságot, hogy érte Rómába menjünk. Szt. Péter templomában, mindjárt az első kápoínában van fölállítva Michel-Angelónak eme hatalmas, főnséges alkotása.

A magasba nyúló kereszt tövében ül a fájdalmas szűz anya. Térdén fekszik meghalva, kihült tagokkal szt. Fia, Krisztus, akit csak az imént vettek le a keresztről. A szűz anya jobb kezével szt. fia vállait támogatja. Baljával pedig szeliden magához szoritja lehanyatló szt. fejét.

E szobor az anyai fájdalomnak és a halál eszméjének márványba faragott költeménye.

Annak a fájdalomnak, amelyhez fogható a földön nincs és amit csak egy anyának az arca tükrözhet vissza egyetlen gyermekének kihült teteme mellett. A szűz anya arcán ott ül a mélységes fájdalom, mely éles körmeivel darabokra szaggatá a legideálisabb anyai szívet. Csak nehéz, aláhulló könnyecskéjei és a fájdalom finom reszketése árulja el az arcon az életet. Szt. fia sápadt arcáról az élet színét már lecsókolta a halál s reá tekintve szinte érezzük a közeledő enyészetnek hideg lehelletét.

Ez a Piéta. A fájdalom és halál eszménye márványba faragva.

Ezen Piéta-szobor felállítását tervezi Kádár Szilveszter plébánosunk. Maga a szobor nem csupán községünknek, hanem az Alföld nagy vidékének is egyik legkiválóbb nevezetessége lenne.

Mint értesülünk, a Piéta-szobor már meglehetősen előrehaladott stádiumban van. A szobrot Budapesten, Martinelli ismert szobrászművész készítené, ki már el is készítette a szoborról tervrajzait. A szobor 3 m. 75 cm. magas a kereszttel együtt. Szélessége pedig 2 és fél méter. Az alakok életnagyságúak. Maguk az alakok pusicsai márványból lesznek, amely tartósságra és szépségre vetekezik a carrarai márvánnyal. A kereszt, az alant lévő két lépcsővel haraszi mészkőből készülnek. A szobor a templom melletti téren, a még 1863-ban készült régi kőkereszt helyén lesz fölállítva.

E művész-alkotás mindenestre magával vonná a templom melletti térség parkirozását és vas ráccsal való bekerítését, amelyre már valóban égető szükség lenne. A szobor költsége 4000 koronát tesz ki. Nagy összeg, de még sem akkora, hogy ilyen nagyszabású művészi-alkotásért hevílő lelkek össze ne tudják hordani. Gyűjtő iverk fognak szét menni s hogy ez annál könnyebben menjen, Martinelli szobrász a Piéta agyag mintázatáról több fénykép fölvételeket készít, amelyek a gyűjtőívekhez lesznek csatolva. Rajzban már készen van, mit az érdeklődők bármikor megtekinthetnek a plébánián.

A Piéta-szobor mindenestre sok gondot fáradságot, utánjárást és még több áldozatot kíván. De mindezeket nem számítva, két dolog okvetlenül szükséges: lelkes vezető és a vezetőt követők sokasága. Ilyen vezető Kádár Szilveszter plébános, aki mellett a nagy és nemes dolgokért hevülők tábora áll.

Ujdonságok.

— Községi közgyűlés. E hó 6-án tartotta Mindszenti község képviselőtestülete február havi rendes közgyűlését. Tárgysorozata elég változatos volt. A következőkben adjuk nevezetesebb tárgyainak elintézését.

1) A bíró jelentése jelentékenyebb felszólalás nélkül tudomásul vétetett.

2) Csongrádvármegye közigazgatási bizottságának a Károly-óvoda óvónői állására és két újabb óvodai helyiség felállítása ügyében kiadott ez évi 71. számú határozata érdemileg annyiban tárgyalatott, hogy a képviselők protestáltak a kívánt két óvodai helyiség felállítását ellen. Egyszerű ok reá: mivel a községnek nincs ily célra semmi pénze, másra is kevés. Ezzel egyidejűleg azonban megbízott a képviselőtestület által még 1906. őszén kiküldött bizottság, hogy adjon javaslatot mielőbb arra nézve, hogy mily módon lehetne legkevesebb költséggel megfelelni a közigazgatási bizottság óhajának. Arra a részére a köz. biz. határozatának, amely arról tesz említést, hogy az óvodába apácák volnának hozandók, alig terjeszkedett ki a gyűlés, mert a községhez, mint ilyenhez ily irányban semmi közvetlen értesítés nem érkezett az alapító örgróf urtól avagy törvényszerű meghatalmazottjától, mint akik eddig is az óvodai kérdésekben a községgel érintkeztek. Nem fektetett tehát arra a kérdésre senki sem sulyt, hogy a mostani óvónők, vagy apácák maradnak-e az intézetben, már csak azért sem, mivel alig volt 1—2 képviselő a teremben, aki annak mérlegelésébe beleavatkozhatott volna, de a fődolog ezuttal az volt, hogy a község menekülhessen a fenyegető kiadásoktól.

3) A belügyminiszter leirata, hogy a harmadik jegyzői állás szervezéséhez az anyakönyvvezetői tiszteletdíjat nem engedje át, tudomásul vétetett. Így legalább nem lesz

Hogy azt a valamit soha se lehet visszakapni, — ki bánja . . . ki?! . . .

3.

Tánc volt a faluban.

Vidáman jókedvűen ropták a fiatalok, míg az öregek az elmultra való visszaemlékezés jóleső mosolyával nézték, nagy kört alkotva, akik között egy ideig észrevétlen vegyült el Szűcs Julcsa.

Egy éles szemű leány észrevette és figyelmeztette rá a táncosát:

— Nini, a Szűcs Julcsa! . . .

— Szűcs Julcsa? . . .

— Ahol a! . . .

Egyszerűen volt öltözve, de csinosan és izlésesen és nyulánk természetét csakhamar figyelemmel kísérték az érdeklődő legényszemek, amelyek pillantását ingerkedő, kihívó kacsinással viszonzta.

Ő is mustrálta a legényeket.

Balázs Andrison akadt meg a szeme, akiről az a hír járt, hogy a bíró lányát gyűri el ma-holnap magának.

Csinos, pörge bajusza volt Andrisnak és amikor a Julcsa szeme először akadt össze az övével, úgy találta, hogy ez a legény jó lenne neki.

El is határozta, hogy az övé lesz . . . úgy bizony! . . .

Őt perc se telt bele, hogy Andris is táncba vitte a leányt és egyszerre az egész népség csak őket nézte, az ő táncukat figyelte és amíg a férfiak örömmel ismerték be, hogy helyre fehérszemély, az asszonyok lelkében keserű irigység támadt.

És amíg Julcsa szilaján, pirulva aprózta a csárdást a Balázs Andris karján, szállva szállt a suttagó szóbeszéd, hogy a Julcsa

bizony nem valami ártatlan mód járta meg a várost, látszik is az arcán, hogy meglehetősen szaporán változtatta a szeretőt, de még az a sok szép holmi sem került bizonyára csak egy ajándékba egy szegény leányhoz, olyan hamarosan . . .

De ebben a mende-mondába sok rosszakarat vegyült és Balázs Andris nem is törődött velük, de megse hallotta a leány suttagásától, aki észrevétlen azt mondta neki:

— Este gyere a kertünk alá, várni foglak! . . .

4.

Csillagsugaras forró nyári estén megmutatta Julcsa mit tanult meg a nagyvárosban. Sokat járt Andris a kertek alá, ölte, csókoltá esténként a leányt, de amikor bódult fejjel sugott neki csábító, kísértő szóval a fülebe, a leány nevetve mondta:

— Holnap, Andris . . . holnap! . . .

Másnap megint csak ismétlődött ez a játék és persze hogy a ravasz, kitanult leány győzelmeskedett az együgyű falusi legényen.

Balázs Andris elgyűrűzte Szűcs Julcsát.

Nagyon édes volt a mátkaságuk. A legény nem törődött senkivel, semmivel a leány még kevesebbet, így mi kárt sem tettek bennük azok a beszédek, amiket a vénasszonyok hireszteltek a leányról, hogy ő bizony a városban nem élt apáca-sort, de volt szeretője minden ujjára kettő . . .

Mikor Andris egyszer elmondta neki, mit hallott, a leány szemébe nevetett.

— És te azt elhiszed, Andris? . . .

A kérdése olyforma volt, hogy: tégy, ahogy akarsz; amire a legény sietve felelt:

— Nem én, lelkem, csak éppen hogy elmondtam neked . . .

— No, azért! . . .

Megfogta a fejét és simitva, becézve szoritotta dagadó melléhez és amíg kicsi pörge bajuszával játszott, hízkelve sugta:

— Te csacsi! . . . ha a tied nem lettem annyi gyönyörű estén által . . . hogy lehettem volna a másé! . . .

Ennek volt is értelme és Andris bizva, rendületlen hittel ölelte magához mátkáját.

5.

Lagzit csaptak és még ma is boldogan éltek, ha meg nem haltak . . .

. . . És Julcsa, ha úgy maga van, össze szokta kulcsolni a lábán a két kezét és el elgondolkozik . . .

. . . Hogyha ő jó, szófogadó lánya maradt volna a szülőinek, még máig is ott kuporoghatna így éjszaka a hitvány vackán . . .

. . . Ha erényesen, szűzen várja békén, amíg valami szegény béres-legény kérője akad, továbbra is szegény és nyomorult marad . . .

Dolgoznia kellett volna szakadtig és az ura olykor-olykor el is verte volna tetejébe . . .

De most! . . .

Ő az első asszony, a legszebb menyecske a faluban, — az ura azt se tűri, hogy meleg vízbe dugja a kezét — és mindenben keresi a kedvét, lesi a vágyakozását . . .

Julcsa elmosolyodik ilyenkor és mondja-e? gondolja-e? vagy csak úgy magától támad a kérdés lelkében:

— Hol itt az igazság?! . . .

De a feleletre éppen nem kíváncsi! . . .

harmadik jegyzőnk, kevesebb lesz a eselődés, gondolja némelyik honatya.

4) A törvényhatósági bizottság Konez Lajos részére 200 korona évi tiszteletdíj megszavazását tudomásul veszi.

5) Csongrádmegye alispánja fölhívja a községet az orsz. magy. gazd. egyesületbe való belépésre. Miután a megyei gazd. egyesületnek tagja a község, azért az országosba nem tartja szükségesnek a belépést.

6) Az iskolák tisztogatása árlejtés után adatik ki időnkint.

7) Az aranyos-széki föld bérleti ügye kiadatik a gazd. bizottságnak.

8) A nagyvendéglő és ápolda-iskolai hátsó lakás haszonbérbeadása tudomásul vétetett.

9) Barna Benedek esküdtnék a mázsálás körül kifejtett munkájáért évi 30 korona szavazatot meg.

— **Búcsú-vacsora.** Gyárfás Géza dorosmai főszolgabíró, volt tb. főszolgabíránktól s a kör választmányi elnökétől impozáns módon bucsuzott el a „Polgári Kör“ tegnap este a saját helyiségeiben rendezett társasvacsorán. Mintegy 150-re tehető megjelent barátainak és tisztelőinek száma. Az elnök üdvözlő s a távozó érdemeit röviden méltató tószta után megeredtek a felköszöntők s a vidám hangulat az éjfél órákon túl együtt tartotta a szép társaságot. Jelen volt a vacsorán Novák József urad. igazgató, egyleti disztig, Gaál Sándor táblabíró, többen Szentesről, Szegvárról, Vásárhelyről, Csongrádról és Dorosmárról. Diszes hölgykoszoru tarkította a társaságot, akik persze vacsora után csakhamar táncra is csábították a férfiak vállalkozóbb részét.

— **Uj ügyvéd.** Keresztes Nagy Sándor, köztisztviselő álló polgártársunk kedves fia: Dr. K. Nagy Sándor, a tudományos egyetem bevégezése után a budapesti ügyvédvizsgálatbizottság előtt jeles eredménnyel levizsgázott s hites ügyvédi oklevelet nyert.

— **Közlekedés akadályok.** Az egy hét óta tartó havazás miatt e hó 3-án reggel sok utiterv dől a dugába. Vonataink megakadtak, utjaink járhatatlanok lettek a léptenyomon összegyűlt fuvásoktól. Így a szentesi hajnali vonat, utasaival csak a vásárhelyi szőlőkig haladhatott, ott megakadt a hóban. Segítő mozdony jött Vásárhelyről eléje, az is benne rekedt. Ezenközben odaérkezett 11 órákor szentesi délelőtti vonat s csak a három mozdony birta egymást úgy kiségetni az időközben odasereglett munkáscsapatok közreműködésével, hogy a két vonattal fél 1-re délben egyszerre beroboghatott a dűdergő utasokkal. Csongrád és Szentes között is szünetelt a vonatközlekedés egy napon át. Az utak még ezideig is nehezen járhatók, bár a hómagasság nem volna oly tulzott, mert átlag 40 centiméter a vastagsága, ám alatta a sár puha, azonkívül a 100—200 cm. magas hófúvások még nem mindenütt vannak kellőleg áttörve. Az csak természetes, hogy ugyanez a mindszei rév is járhatatlan volt. Jellegzetes, hogy a legnagyobb hőtömeg leesése alatt a hőmérő nem sülyedt a fagypontra alá. Később azonban leszállott a higany Celsius szerint 11 fokig. — A február 2—3-ki csapadék 34 millimétert tesz ki, amely ha lassan szivároghat be a földbe, sokat javíthat az elkésett vetéseken. Érdemes a följegyzésre az is, hogy a havazás csak az ország déli felére terjedt, ahol tavaly alig volt hó s már Budapesten nem volt több 2 centiméter hórétegnél, valamint hogy a legnagyobb hóesés éppen Csongrádmegyében volt. Rá is illik a fél év óta eső után sovárgó vidékünkre.

— **Hirtelen halál.** Szolga András, érdekes és jónevű iparos polgártársunk e hó

6-án esti 6 órákor még józúien vacsorált családjával, alig egy óra múlva hirtelen összeesett a szobában. Szívszélhűdés érte, amely rövid néhány perc múlva kioltotta munkás életét. Szolga András mindenki törekvő embernek ismerte, a tejszövetkezetnek igazgatósági tagja volt. Nagyszámu közönség kísérte tegnap örök nyugvóhelyére.

— **Nagy takaréknak közgyűlése** folyó hó 18-ára van összehívva, mely körülményre ez uton is fölhívjuk az érdeklődők figyelmét. Jól esik szemlélnünk a mai lapunkban is közzétett mérlegéből e szerény körben mozgó pénztáratunk erősödését. A közönségnek iránta tanusított szilárd bizalmának jele, hogy az intézet betétjei épen az elmúlt pénzszük esztendőben annyira megszaporodtak, hogy idegen bankok pénzére nem volt szüksége, amely körülmény előidézte, hogy adóssait se nem szoritotta, se a kamatlatat nem emelte. Ilyen pénztárat is ritka akadhatott az országban, mert bizony a legtöbb uzsora kamatot volt kénytelen szedni bármi címen is, hogy számadásait megtalálja.

— **Osztják a pénzt.** Ez kell a magyaroknak, — nem szabadság. Osztják a kimult halotti társulatok vagyonát vasárnap délutánként s a szerdai napokon szünetlenül, a főszolgabírói hivatalon, hol fegyveres csendőrök ügyelnek föl a kötelees rendre, mely a százával tolongók közt alig-alig biztosítható. Tary István főszolgabírónak egész családja és minden házinépe reggeltől estig azon szorgoskodik, hogy kielégítse a várakozókat, de a nyugták, ellennyugták s naplók kiállítására és a tömördek aprópénz kifizetése mellett még így is lassan halad a munka, s előreláthatólag még igen sok időt vesz igénybe. Legérdekesebb különben a dologban az, hogy a reményeikben megcsalatozott emberek pénzüknél vesztéért nem a társulatok vezetőit szidják, hanem egyedüli jóakarójukat a főszolgabírót, mert nem ad nekik annyi pénzt, mint a mennyit befizettek. Akadnak azonban akik köszönetet is mondanak. Ez pedig neki elég.

— **Műkedvelői előadás Szegváron.** A szegvári állami elemi iskolák tantestülete m. hó 26-án műkedvelői előadást rendezett a Polgári kör összes helyiségeiben. Már hetekkel előbb nagy volt az érdeklődés a vidéken is ezen műkedvelői előadás iránt s az érdeklődők nem is csalatoztak reményeikben. Számosan jelen voltak a vidékről is. A kerületi kir. tanfelügyelő is azon kitüntetésben részesítette a tantestületet, hogy — bár hivatalos látogatásait is tette a szegvári iskolákban — az előadás meghallgatása végett előbb leutazott Szegvárra. Az előadás fényesen sikerült. Szombati Margit urhölgy a már ismeretes természetességgel és rátermettséggel adta elő „Nem megyek férjhez“ c. monológot. A vigjáték összes szereplői igen ügyes alkításokkal játszottak. Gondinet „Valami hibája van“ c. egy felvonásos vigjátékát adta elő. Dr. Lussan orvos szerepében Zubek M. ur otthonos volt; nemkülönben neje, Cecil szerepében. Marócz Etelka is igen találóan és kedvesen játszott. Balancourt szerepében Mattyasovszky M. ur a lehető leghivebben kreálta a nagybácsit. Nanette szobalány szerepében Ányos Dórka urhölgy igen kedvesen játszott. Minden szava, minden mozdulata szerepének hű visszatükrözése volt. Ezután tárogató-duett következett, melyben az előadók ügyes játéka teljesen lebilincselte a hallgatóság figyelmét. Korda Imre urat a vidéken művésziesen játszó naturalista tárogatósnak ismerik; hozzájárult még Pokomándi Imre ur ügyes játéka s így oly élvezetesen játszottak, hogy minden darabot frenetikus taps követett. A tárogató kettős után Hevesi J. ur adta elő a „Volapük nyelv“ c. monológot, amelynek komikumát igen ügyesen juttatta érvényre. A

műkedvelői előadás 100 korona tiszta jövedelmet hozott a központi iskola befásítása és diszitése céljaira. Az előadást hajnalig tartó tánc követte.

— **Szép idők tanuja.** Az elmúlt héten töltötte be Kádár Ferenc, plébánosunknak édes atya születésének 70-ik évfordulóját. A köztisztviselőben és szeretetben álló öreg urat ez alkalommal számosan keresték föl jóbarátai és ismerősei közül jókivnataikkal.

— **Jegyzői jubileum.** Csongrád község érdemes főjegyzője: Söhlya Gyula immár 30 éve, hogy Csongrád jegyzője lett. Ez alkalomból a község képviselőtestülete e hó 5-én délelőtt 10 órákor diszközgyűlést tartott, melyet miután az elnök községi bíró megnyitott, küldöttség hívta meg az ünnepeltet a gyűlésen való megjelenésre. Percekig tartó éljenzés fogadtá, a gyűlésteremben léptekor Söhlya Gyulát, akit erre a képviselőtestület nevében Porubszky József apátplébános üdvözölt meleg szavakkal, amelyre az ünnepelt főjegyző mélyen meghatva felelt. Ezután átadták a községnek a nap emlékére, szegény gyermekek felruházásának alapja javára, gyűjtés útján, Söhlya Gyula nevében létesített alapítvány összegét, mire a diszközgyűlés véget ért. Gyűlés után Cicatricis Lajos dr. alispán volt az első, aki az ünnepelt főjegyzőt, a vármegye nevében is üdvözölte.

— **Emberbaráti intézmény.** Az 1901. évi 8-ik és 21-ik törvénycikk nagy szeretettel gondoskodik az elhagyott gyermekek védelméről, kiknek gondozását nagy részben a társadalom ellenőrzése alá helyezik. E célból alakult meg már évek előtt községünkben is a gyermekvédő telepbizottság, mely azonban elnök hiányában eddigelé nem működött. Legutóbb a bizottság Tary István járási főszolgabíró urat választotta elnökévé, aki készséggel vállalta ez újabb sokoldalú munkát teljesítését, s már is följelentette a szükséges nyilvántartásokat, s a telepbizottság 54 tagját e hó 16-ára hívta össze a szükséges teendők megbeszélése céljából való tanácskozássra.

— **A kistakarék közgyűlése.** Midőn a „Mindszei Önségélyző Szövetkezet“ 1907. évről szóló zárószámadásait a hirdetésekben közöljük; megemlítjük, hogy az évi közgyűlést f. hó 23-án d. u. fogja megtartani az intézet helyiségében. Mint a számadásokból kitűnik, dacára a múlt év igen nehéz pénzügyi viszonyai s a magas kamatlatnak, nagyobb osztalékot fizet részvényeseinek ezidén, mint a múlt évben. Ezen eredményt még inkább fokozni lehetett volna, ha a vezetőség nem tekintve a szegényebb részvényesek igényeit — az előleg kamatait emelte volna. De az igazgatóság tekintettel a kisemberek igényeire, akik a részvényeseknek zömét képezik, a kamatot nem emelte. Dacára annak, hogy sokan már a lélekharangot meghuzták a kistakarék felett s lépten-nyomon hirdették, hogy úgy jár mint a halotti társulatok, mégis megmutatta az intézet vezetősége, hogy rossz viszonyok között is szebb eredményt ért el, mint a múltban. Ezen körülmény fényesen igazolja azt, hogy az intézet vezetősége lelkiismeretesen, becsületesen teljesítette köteleességét s bár az intézet felvirágozása érdekében tett munkálkodásáért az utóbbi időkben még meg is gyanusítottatt, derék munkát végzett s az intézet régi jó hírnevét nem csak hogy megtartotta, hanem mint a mérleg mutatja még erősítette is.

— **Nyilvános nyugtázás.** A mindszei 48-as és függetlenségi kör elnökségéhez küldött aláírási iven a Keller-siremlék alapja javára, a Polgári Kör elnökségéhez beküldetett 7 K 30 f, mely összegből a 48-as kör 2 K, Pölös József 1 K, Lantos János és Varga János 60—60 f, Szécsényi Lukács és Korom Lajos köri jegyző 50—50 f, Mátis József, Farkas Ferenc, Floriancic Mihály, Héjja János és Rózsa Sándor egyenkint 40—40 fillért, Gémes Elizeus pedig 10 fillért adtak. Fogadják a nemes szívü adakozók ezen helyen is a kör elnökségének hálásan kifejezett köszönetét.

— Hat hatosért hat havi börtön Varga Imre algyői lakost, aki most is három évi fegyházbüntetését tölti a váci fegyházban, a napokban a szegedi törvényszék újból elítélte hat hónapi börtönbüntetésre — hat kéve szalma ellopásáért. Varga a múlt évi február havában, a szeged-sővényházi ármentesítő társulat kárára, a vasúti föltésről ellopott hat kéve nádat, melynek értéke 60 krajcár volt. Minden lopott kévére így egy—egy havi börtönbüntetés kell a megrögzött embernek elszenvednie.

— Hó és vihar. Pátriarkális szokás, még az ujságírás gyermekkorában divott és ma jóformán csak a magunkfajta lapok mivelik, hogy az időjárás emocióiról hirrel kedveskedjünk az olvasónak, aki magától s kitalálja, hogy égiháboru vonult el a város felett, ha villám vakította a szemét és menydörgés repesztette a fülét. Az olvasó, ha fölébredve, a szemközti háztetőt fehérnek látja, az ujság híre nélkül is eléggé sejtí, hogy alkalmasint hó esett. De hát minden kulturáltságunk mellett sem szakadtunk el a természettől és származtunk el az ősembertől annyira, hogy ha vonit, bömböl és ordít a szélvihar, panaszosan ne közöljük egymással, ejnye, de förtelmes egy idő! Mikor még évezredeknek előtte erdőben tartózkodtunk és vihar hegedült, trombitált, orgonázott a derékon roppanó törzsek és ijeként meghajló ágak között, akkor keletkezett a szokás, hogy az emberek, kik különben az eleséget, való gyilkos harcban utálták egymást, ilyenkor riadtan öszsebujtak és remegve mondták: Micsoda vihar! No persze, hogy ugyanezen szókkal mondták, mert hiszen néhai jó Horváth István bebizonyította, hogy már Ádám is magyarul udvarolt Évának. És most, mikor gyakran csapjuk be felebarátunkat, honnét raboljunk házbérré valót, ruhára, élelemre valót, ... az elemek kissé erőszakosabb jelentkezésére vigasztalást és közeledést keresünk egymáshoz ezzel hogy: „Millen idő, millen idő...“ Hát förtelmes egy idő, Az ember, ki még tegnap büszkén és méltóságteljesen ment a saját orra után, most komikus szaladással fut, hogy elcsipje a kalapját, melylyel a szél játszik és a kocsi-utra kergeti. A drága kalapou keresztlímegy a könyörtelen parasztkocsi. Cserepek repülnek a háztetőkről: kormányozható léghajók helyett kormányozhatatlan kalapok kóvályognak a levegőben. Millen idő, millen idő! ...

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

Horváth A. könyv- és műnyomdája, 1908.

Szoptató anyák

gyönyörködve látják, micsoda erőt és életörömet kölcsönöz nekik a

Scott-féle Emulsió.

— Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Amellett hogy izletes, elősegíti az étvágyat és az emésztést, továbbá erősítőleg hat az egészségre és az egész szervezetre. De amellett igen jótékony hatással van a szopós gyermekre is, rózsás szint ad neki, erősíti, tehát kettős a szülők öröme.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f.

Kapható a gyógyszerárakban.

Uj mosó és vasaló üzlet.

Mindszent község közönségének szives tudomására adom, hogy helyben, Bene-utca 447. számú házban mosó és vasaló-üzletet nyitottam s elvállalok mindenféle ruhák mosását és vasalását a legkifogástalanabb kivitelben. Kívánatra házhoz is elmegyek. Kitűnő munkáért kezeskedem és kérem az uri közönség szives támogatását. MEZEI TERÉZ.

Meghívó.

A MINDSZENTI TAKARÉKPÉNZTÁRNAK

1908. évi február hó 16-án délután 3 órakor az intézet helyiségében tartandó

XXXII-ik

évi rendes közgyűlésére

a t. részvényeseket van szerencsém
:: tisztelettel meghívni. ::

Tárgyak:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és az 1907. évi zárszámadás előterjesztése.

2. A mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és a felmentvények megadása.

3. Esetleg teendő indítványok.

4. Jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes választása.

Kelt Mindszenten, 1908. évi január 29-én.

Wimmer Béla,
könyvelő.

Vedres István,
elnök.

Kivonat az alapszabályokból:

28. §. A részvényes, ki szavazni kíván, az erre szükséges igazolványt a közgyűlést megelőző nyolc nap alatt, illetve annak megnyitáig a hivatal helyiségében átveheti, ha magát a közgyűlés előtt legalább 15 nappal, saját nevére irt részvénynyel igazolta.

A zárszámadások s az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések, a közgyűlést megelőző 8 napon a hivatal helyiségében a részvényesek által megtekinthetők.

Meghívó.

A MINDSZENTI ÖNSEGÉLYZŐ SZÖVETKEZET

1908. évi február hó 23-án d. u.

2 órakor Mindszenten, saját helyiségében (Schwáb Dávid ur házában) XX-ik (ujraalakulás 3-ik)

rendes évi közgyűlést

tart, melyre az összes tagok ezen-
nel meghivatnak.

ELINTEZENDŐ TÁRGYAK:

1) Igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése 1907. évről.

2) Számadások megvizsgálása és a fölmentvény megadása.

3) A tiszta nyereség felosztása iránti intézkedés.

4) tisztviselők tiszteletdíjainak megállapítása.

5) Az igazgató, igazgatóság és felügyelő bizottság újválasztása.

6) Pénztárnok és könyvelő választása.

7) Egyéb tárgyalandó ügy a közgyűlés előtt 8 nappal az igazgatónál bejelentendő.

8) Netán indítványok.

Mindszent, 1908. évi február hó 6-án.

Gelsy Péter,
igazgató.

JEGYZET. Az eredeti mérleg és zárszámadás, úgy az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az intézet helyiségében közszemlére vannak kitéve és azokat a részvényesek a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Különbféle virágfa eladó

özv. Lippay Istvánnénál

a volt Katholikus Kör helyiségében.

Divatos bútorok

a legjobb kivitelben kaphatók

FELBERBAUER ISTVAN

bútornagyraktárosnál

Hódmező-Vásárhely, Andrássy-utca 22.

Bereczk-palota, a nagy bank átellenében.

Házeladás.

A volt Szarvas-féle iskola szabadkézből eladó. Értekezhetni Klein Izidornál Mindszenten, a Szabadság-utcában. 1—3

Kárpitos munkák

készítésével állandóan foglalkozom s minden e szakba vágó munkát a legkifogástalanabbul végzek. Ha tehát valakinek kárpitos-munkára van szüksége, azt itthon is elvégeztetheti s bizonyára kevesebb munkadíjat, illetve olcsóbb árt fizet, mintha a szomszédos városok mestereihez fordul, nem is számítva a tetemes szállítási- és uti költségeket. Elvállalok és szakszerűen készítek mindenféle szőr-, sodrony és áfrik matracokat, divánt, fotelt és zsöllyéket stb. a legolcsóbb áron. Kérem a nagyérdemű közönség szives támogatását.

FALÁBU JÓZSEF, szijgyártó és kárpitos.

Fénykép-nagyítás

a legmodernebb kivitelben

szép kidolgozással készül

Horváth A.-né műtermében

Czitera

amerikai gyártmány, majdnem teljesen új, tokkal és kb. 300 kottalappal együtt 65 koronáért eladó. Cim megtudható lapunk kiadóhivatalában. 1—3

A MINDSZENTI ÖNSEGÉLYZŐ SZÖVETKEZET 1907. évi Zárszámadata.

BEVÉTEL

Pénztári forgalom 1907. évben.

KIADÁS

Lap- szám	MEGNEVEZÉS	K	f	Lap- szám	MEGNEVEZÉS	K	f
85	Pénztári maradvány 1907. január 1-én .	1492	54	25	Jutalékokra	340	—
82	Átiratási díjakból	49	50	50	Adóra	346	39
83	Vegyesekből	37	20	73	Takarékpénztári betétre	5000	—
”	Visszleszámitolt váltókból	390	—	77	Visszleszámitolási kamatokra	1959	88
84	Bírság-díjakból	473	03	79	Törölt heti betétre	66	53
85	Kölcsönök utáni kamatokból	9441	72	82	Üzleti költségekre	888	32
86	Előlegek visszafizetéséből	1989	61	83	Vegyesekre	309	20
”	Előlegek utáni kamatokból	963	57	”	Visszleszámitolt váltókra	25860	—
87	Kölcsönök visszafizetéséből	26636	—	84	Tiszteletdíjakra	1910	—
”	Törzsbetétekből	41177	40	85	Kölcsönök utáni kamatokra	9	—
88	Leírt követelésből	30	—	86	Előlegekre	14474	—
				87	Kölcsönökre	28993	—
				85	Pénztári maradvány 1907. decemb. 31-én	2524	25
		82680	57			82680	57

TARTOZIK

MÉRLEG-SZÁMLA

KÖVETEL

Lap- szám	MEGNEVEZÉS	K	f	Lap- szám	MEGNEVEZÉS	K	f
	VAGYON				TEHER		
73	Takarékpénztári betét	5000	—	60	Tőkésített osztalék	7575	64
77	Előre fizetett visszleszámitolási kamatok	148	—	64	Tartalékalap	3058	41
85	Kézpénz	2524	25	79	Törölt heti betét	217	02
”	Hátralékos kamatok kölcsönök után	535	50	83	Visszleszámitolt váltók	20000	—
86	Előlegek	24864	—	85	Előre bevett kamatok kölcsönök után	937	04
”	Hátralékos kamatok előlegek után	656	61	86	Előre bevett kamatok előlegek után	9	02
87	Kölcsönök	114827	—	87	Törzsbetétek	110776	—
88	Felszerelések	40	—	65	Nyeremény-áthozat 1906. évről 6:32		
					Folyó évi nyereség egyenlege 6015:91		
		148595	36		Összes nyereség	6022	23
						148595	36

TARTOZIK

Veszteség- és nyereség-számla

KÖVETEL

Lap- szám	MEGNEVEZÉS	K	f	Lap- szám	MEGNEVEZÉS	K	f
	VESZTESÉG				NYERESÉG		
50	Adó	346	39	82	Átiratási díjak	49	50
64	Tartalékalap utáni kamat	145	60	84	Bírságdíjak	473	03
77	Visszleszámitolási kamat	2134	88	85	Kölcsönök utáni kamatok	9898	14
82	Üzleti költségek	888	32	86	Előlegek utáni kamatok	1272	43
83	Vegyesek	272	—	88	Leírt követelésből	30	—
84	Tiszteletdíjak	1910	—	65	Nyeremény-áthozat 1906. évről	6	32
88	Leírás felszerelésekből	10	—				
65	Nyeremény-áthozat 1906. évről 6:32						
	Folyó évi nyereség egyenlege 6015:91						
	Összes nyereség	6022	23				
		11729	42			11729	42

Mindszent, 1907. évi december hó 31-én.

Vitos János,
könyvelő.Baksay Illés,
aligazgató.Gelsy Péter,
igazgató.Apró Ferenc,
pénztáros.Korom Gáspár,
ig. tag.Farkas Ferenc,
ig. tag.Gyovay András,
ig. tag.Páncél Károly,
ig. tag.Keresztes Áron
ig. tag.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk. — Mindszent, 1908. évi február hó 6-án.

Schwáb József,
f. b. tag.Mihály János,
f. b. tag.Baksay József,
f. b. elnök.Lovass Jenő,
f. b. tag.Vitos Gerő,
f. b. tag.

A Mindszenti Takarékpénztár 1907. évi Zárszámadata.

TARTOZIK

Mérleg-számla 1907. évi december hó 31-én.

KÖVETEL

Fő-könyvi lapszám	V A G Y O N	Összeg		Fő-könyvi lapszám	T E H E R	Összeg	
		K	f			K	f
104	Pénztár-számla	11355	49	6	Alaptőke-számla	120000	—
99	Leszámitolt váltó számla	449001	89	7	Tartalékalap-számla	30000	—
107	Jelzálog-kölcsön	131973	96	8	Külön tartalékalap-számla	16000	—
100	Kötvény-kölcsön	108378	50	119	Betét-számla	604597	82
87	Értékpapir	11000	—	106	Osztalék-számla	922	—
20	Intézeti ház	8000	—	70	Jótekonycél-számla	536	28
21	Beszerzési	400	—	103	Heti betét-számla	13	—
105	Folyó	70889	31	115	Heti betét I. csoport	18005	43
43	Giro	600	—	13	Üzleteredmény-számla	13757	05
48	Ingatlan	3315	78		Áthozat 1906. évről 723:58 folyó évi . . . 13033:47		
83	Pálosi ingatlan	6646	67				
86	Előleg-kölcsön	1980	—				
108	Óvás-díj	89	98				
22	Nyomtatvány	200	—				
		803831	58			803831	58

TARTOZIK

Veszteség-nyereség-számla 1907. évi december hó 31-én.

KÖVETEL

Főkönyvi lapszám	V E S Z T E S É G	Összeg		Főkönyvi lapszám	N Y E R E S É G	Összeg	
		K	f			K	f
113	10 % betét kamat adó	2318	25	117	Váltó-kamat	31690	14
110	Betét kamat	22724	94	95	Kölcsön-kamat	18621	12
97	Viszleszámitolt váltók kamata	2423	33	101	Késedelmi kamat	41	76
94	Kamat-térítés	36	70	93	Részvényátírási díj	2	—
80	Illeték	80	17	112	Kezelési díj	1082	87
116	Folyó költség	1869	86	85	Előleg kamat	56	56
78	Adó	2145	27	102	Intézeti ház jövedelme	118	14
114	Tiszti és szolga fizetés	5679	88	111	Folyószámla-kamat	1223	36
79	Heti betét kamat	457	68	98	Értékpapir-kamat	50	—
49	Leírás	2116	40	13	Üzleteredmény-áthozat 1906. évről	723	58
13	Üzlet-eredmény	13757	05				
	Áthozat 1906. évről 723:58 Folyó évi . . . 13033:47						
		53609	53			53609	53

Mindszent, 1907. évi december hó 31-én.

BÜCHLER GÁBOR
pénztárnok.VIGH GYULA
igazgató.WIMMER BÉLA
könyvelő.Hám János, Szilágyi Ferenc, Tábit Lukács, Keresztes Ferenc, Stern Salamon, Mihály János, Koncz Lajos, Grüner Géza,
ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag.

Ezen mérleg- és veszteség-nyereség-számlában foglalt összes tételeket a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk és mindenben egyezőnek találtuk.

Mindszent, 1908. évi február hó 2-án.

Keresztes Nagy Sándor,
f. b. tag.Antal András,
f. b. tag.Schwartz Lipót,
f. b. elnök.Pánczél Károly,
f. b. tag.Keresztes Áron,
f. b. tag.